

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	---	--

Renegátok.

Igy nevezték a régi török világban azokat a keresztényeket, a kik Krisztus urunk vallását megtagadták és áttértek a mohamedán vallásra. Az ilyen törökké lett magyarok azután a legkérelhetetlenebb üldözői lettek a keresztényeknek, legvadabul üldözték a magyarokat és legkegyetlenebbül bántak a török-tatár fogságba esett magyar vitézekkel.

Ha azt hiszik tisztelt polgártársak, hogy a török világ megszűntével egyszersmind megszűntek létezni a renegátok is, hát akkor igen csatlakoznak. Renegátok ma is vannak, sőt mi több, a török világ renegáta felülmulják minden tekintetben. Különösen nálunk Csongrád megyében, de legfőképp városunkban a legujabb időben valóságos erény számba megy renegáttá lenni.

A politikai hitehagyottság Csongrádon ez idő szerint fénykorát éli. A legmegbotránkoztatóbb szemérmelenséggel vigyorognak arcunkba a köpenyeg forgatók. Vakmerő bátorsággal üldözik azokat, a kik politikai elvük mellett rendíthetetlen szilárdsággal mernek helyt állni. Nem kimélnek sem rokoni, sem baráti összeköt-

tetést, vakmerő kezekkel nyulnak be a családi élet szentélyébe. Kegyetlen lélekkel iparkodnak existenciáját megtámadni azoknak, a kik garázdálkodásukat összefett kezekkel nem nézik, hanem nyíltan, felemelt fővel küzdenek ellenük és nyilvánosságra merik hozni viselt dolgaikat.

No de ez természetes is, mert a t. renegát urak így akarják elnémitani lelkiismeretük hangját. Így akarják rákényszeríteni a köpönyegforgatásra azokat, a kik azt eddig nem tették.

Jelszavuk terrorizálni, üldözni, megbecsteleníteni, vagyonilag megkárosítani mindazokat, a kik politikai meggyőződésük mellett sikra mernek szállni, a kik a becstület zászlója alatt harezoltak és harezolnak ma is.

Ilyen és ehhez hasonló eszközökkel száll sikra ellenünk a renegát had. Csoda-e akkor, ha akadnak közülünk akárhányan, a kik az örökös üldözés, alaptalan rágalmozás és feljelentések elől félre húzódnak, vagy esetleg megadva magukat, hozzájuk csatlakoznak?

Ma már oda jutottunk, hogy az igazság nyilvánosságra hozataláért feljelentik, vagy sajtóperbe fogják az embert.

Hogy ez valóban megtörtént, elég hivatkoznunk a f. hó 2-án tartott községi közgyűlés határozatára, midőn Csemegi Antal volt főszolgabíró, jelenlegi községi bíró indítványára vakon elhatározta a községi képviselőtestület többsége, hogy lapunk m. hó 10-én megjelent vezércikkéért sajtópert indít.

Mi ugyan meg vagyunk róla győződve, hogy nem csak Magyarországon, de még egész Európában nem fognak olyan sajtóbíróságot találni, a mely cikkünkben sértést, vagy lázítást fedezhetne fel. Éppen ezért, a t. képviselőtestület többségének határozatát nem tartjuk másnak, mint óriási baklövésnek, de mindazonáltal csak azért foglalkozunk ezen foglalkozásra sem érdemes határozattal, hogy kimutathassuk, mennyire vakon és meggondolatlanul követik a t. renegát urakat a t. községi képviselő urak.

A „Csongrádi Lap“ m. hó 10-én megjelent számában „Beváltották-e ígéretüket?“ cím alatt azt állítottuk, hogy a „szabadelvű párt“-ból ellenzéki vezérférfiakká átvedlett népboldogítók nem váltották be a Polgári-kör udvarán és a templom előtt számaltanszor hangoztatott azon ígéretüket,

A „CSONGRÁDI LAP“ TÁRCZÁJA.

UR.

Azt mondja apja, hogy: „tanul!“
Tanára: „alig valamit.“
Mindegy! csak általussza ép
— Akár hogyan — osztályait,
S „megérve“, fölkerüljön majd
Az egyetemre: ez a fő!
Mert apja úgy végezte el:
Ur lesz, azért is ur lesz ő!

S lehetne más e szép hazán,
Hol él az ősi büszkeség
S emelt fővel jár ép manap,
S hol megvetett a munka még?
Lehetne más-e, kérdem, mint
Prókátor vagy tisztviselő?
Föl hát, az egyetemre föl!
Ur lesz, azért is ur lesz ő!

Ipar? — Ej, ez utolsó itt!
Ki fog egy „majszer“-rel kezdet?
Magát közöttünk megszedi
Nem egy, de számos — meglehet?
Csakhogy legyen bár Krózus is,
Minálunk nem — előkelő.
No rajt az egyetemre föl!
Ur lesz, azért is ur lesz ő!

Kereskedés? . . . hisz ennek már
A pusztá gondolatja fáj!
Magyar fiú kalmár legyen!
„Rőtös lovag“, vagy „speczeráj“?
Hős Bendegúzának vére, hogy?
Lehetne liszt kereskedő?
Föl hát, az egyetemre föl!
Ur lesz, azért is ur lesz ő!

Az apja „téns“ csupán szegény!
S hát fia is csak az legyen?
Hisz akkor az a vén világ
Soha előre nem megyen!
Legyen „megyés ur“, vagy pedig
Nagyságos nép-képviselő;
S ki tudja? lám Wekerle is . . .
Ur lesz, azért ur lesz ő!

„Szakemberekre van szükség“.
Mondják s mit értnek ez alatt?
Gépinzsenért és kémikusok:
Aféle „jobb“ — munkásokat.
S ezért tanuljon? . . . hisz „tanult“
Ember lehet több — s ez a fő —
Tesszem föl szolgabíró is . . .
Ur lesz, azért is ur lesz ő!

Igaz: gyakran nagyon bajos:
— Mert hát az a protekció! —
Elvégez mindent, doktor is,
Hozzá a diplomája jó!
Azért mégis csak évekig
Tiszteletbeli körmölő . . .

Sebaj! az egyetemre föl:
Ur lesz, azért is ur lesz ő!

Mert bárha ingyen körmöl is,
Fogyasztva kisdéd örökét;
Mindegy! de kéreg nem lepi
Finom, lágy, uri tenyerét,
És bár fején dér látható:
Előtte áll a szebb jövő,
S minden nyomor daczára is
Csak ur, azért is ur csak ő!

Ujvári Béla.

Az első beiratkozó.

Elmult, mint minden eltűnik, a szünidő. Ugy képelem, mintha most történt volna az évszázó vizsga, s már újra kezdődik a tanév. A tanterem kimeszelve, a padok súrolva vannak, a taneszközök rendbe szedve; egyébként minden a régi, csak én lettem egy évvel öregebb. A tolszár hegyét rágsálva, elmerengek az őszi nap bágyadt sugárin, mely félve lopózik be hozzám s üdvözöl a tanév kezdetén.

Már harmad napja, hogy szokott helyemet pontosan elfoglalom s várom a tanító köteles gyermekeket. Még eddig senki sem jelentkezett. Az unalom közepett figyelmeget egy lepke vont a magára, mely az iskolai ablak üvegtáblájának repülve, szárnyrepesve vergődött. Megnéztem. A zügölepké

hogyan az adózó nép terhén könnyíteni akarnak, sőt ellenkezőleg, a szegényebb néposztályt 110%-os községi pótdadóval rótták meg, holott a vagyonosabb osztályt csak 70%-kal.

Hogy ezen kijelentésünkben Csemegi Antal községi bíró lázítást fedezett fel a földbirtokosok ellen, azon egy cseppet sem esudálkozunk, mert hiszen Csemegi ur ezen indítvánnyal egészen más célzt akar elérni, a mit azonban daczára fufangos észjárásának és csúrés-esavarási képességének, nem fog elérni. De azon már mégis esudálkozunk, hogy miként szavazta meg a községi képviselő-testület többsége a sajtópert akkor, midőn a cikket fel sem olvasták, sőt annak felolvasását a bíró ur dr. Szarka Mihály követelésével szemben megtagadta. A községi képviselő testület többségének ezen tényéből csak azt következtethetjük, hogy cserebogár módra képes vaktában a falnak menni, ha azt vezetőik parancsolják. De, hogy azután az ilyen képviselő-testülettől mit várhat a nép, — az megint más kérdés.

A f. hó 2-án tartott községi közgyűlésen nemcsak a községi képviselő-testület többségének meggondolatlan észjárása bizonyult be; hanem egyuttal arról is meggyőződünk, hogy Csemegi Antal csak annyiban változott meg, hogy most nem mint polgármester, nem mint főszolgabíró erőszakoskodik, hanem mint községi bíró.

Ugy látszik, hogy szerény hatáskörrel felruházott állását éppen úgy képes vakmerő erőszakoskodásra felhasználni, mint annak idejében felhasználta polgármesteri és később főszolgabírói állását.

Vajjon nem a községi szabályrendelet lábbaltiprását követte el akkor,

midőn mint elnök az elnöki székből indítványt tett és indítványát 24 órával előbb be nem iktatta a rendes tárgysorozatba, sem a pót tárgysorozatba nem vétette?

Össze egyezhetőnek tartja-e, ha a szabályrendelettel nem is, de a tisztességgel, hogy saját indítványának megtétele alkalmával a bírói székből maradt és saját indítványa tárgyalásánál elnökölt a helyett, hogy az elnöki széket Forgó Imre II-od bírónak adta volna át?

Nem a legvakmerőbb erőszakoskodást követte el akkor, midőn dr. Szarka Mihály községi képviselő ur azon indítványát, hogy rendelje el a szavazást arra nézve, hogy a községi közgyűléseken a bíró, mint ilyen indítványozhat-e? és ha igen, a saját indítványa átrgyalásánál elnökölhet-e, a szavazás elrendelését megtagadta?

Az meg már a legkihívóbb vakmerőség volt, midőn dr. Szarka a dolog érdeméhez akart hozzászólni, és nyomban ki is jelentette, hogy ilyen erőszakoskodással szemben kénytelen a közgyűlési termet elhagyni és ezt el is hagyta.

Az is tény, hogy azon esetben, ha Csemegi Antal bíró ur dr. Szarka Mihály képviselő urat erőszakosan meg nem gátolta volna felszólalásában, hát indítványát nem vihette volna keresztül a képviselő-testületben. Mert utóvégre is, habár vakon követi a képviselőtestület némely tagja a renegát pártvezéreket, de kénytelen lett volna belátni, hogy lapunk múlt hó 10-én megjelent vezércikke a tényeknek megfelel, vagyis a t. előljáróság m. hó 1-én tartott közgyűlésben 41%-kal több községi pótdadó fizetésével róttá meg a szegényebb néposztályt, mint a tehetősebb földbirtokos osztályt.

De ugy látszik, hogy sem a bíró ur, sem a t. előljáróság nem szereti, ha akad független gondolkozású egyén a ki sáfárkodásaiért a nyilvánosság előtt, sajtó útján kérdőre fogja.

Pedig hát arra el lehet készülvé úgy a bíró ur, mint a t. előljáróság, hogy minden esetben, a hol a szegényebb néposztály érdekét veszélyeztetve látjuk, annak érdekében, mint a sajtó képviselői felfogunk szállalni. De egyuttal azt is kijelentjük, hogy az efféle kortes czélből készített költségvetés ellen úgy a községi közgyűlésen, mint lapunk hasábjain tiltakozni fogunk még az esetben is, ha a t. közgyűlés minden héten sajtópört indít ellenünk.

Egyuttal kijelentjük azt is, hogy ha a t. bíró ur vakmerő erőszakoskodásaival föl nem hagy, egyenest a belügyminiszter ur ő exellenciájánál fogunk ellene fegyelmi vizsgálatot kérni.

Csemegi Antal bíró ur, a községi közgyűlésen aratott dicsőségével nem érte be. Erőszakoskodását meg kellett toldania árulkodással is. Másnap, az az a f. hó 3-án tartott községi iskolaszéki ülésben, hogy Hegyi Antal pártvezér előtt érdemeket szerezzen magának, keresztül vitte, hogy lapunk felelős szerkesztője ellen fegyelmi vizsgálatot kérjen az iskolaszék, a mennyiben Hegyi Antalt, mint a „Tiszavidék“ felelős szerkesztőjét, szerinte hazánk nagy fiát, meg merte támadni.

Hát erre nézve csak annyit jegyünk meg, hogy a t. iskolaszék nem azért van, hogy egy politikai kortesvezérnek elégtételt szolgáltatson, sem nem azért, hogy azokat, a kik más politikai párton vannak, szakadatlanul üldözzön. De meg azért sem, hogy sajtó ügyekbe avatkozzék,

rokonai közül egyike a legszebb példányoknak: halálfeji lepke volt. — Különös, hogy még nem alakult bábbá. Kezemből tartva sajátságos síró hangot adott, mit pödörnyelvének csápjaihoz való dörszölése által idézett elő. Barna torának felső részén halál-főhöz hasonló rajz látható, miért is a nép boszorkány pillének nevezi. Analízis útján megállapítottam, melyik osztályba, rendbe tartozik.

Igy tellett rajtam az idő, de beiratkozó még sem mutatkozott. Kimentem tehát csekély terjedelmű szőlőkertembe, fogyasztani az érett fürtöket. Alig huztam ki a tanteremből lábaimat, midőn hangos kiabálás ütötte meg füleimet. Egy asszony volt, ki nagyreményű csemetéjét akarta gondjaimra bízni, de hogy éppen akkor nem talált bent, ékes szavakban adott kifejezést méltó rosszaságának.

No már az mégis csak cifra dolog, ide czapolok fél óra távolságról, oda hagyom a dolgaimat, pedig Isten a megmondhatója, mennyi van; a szilvát is szedni kell, most volt ott a kofa is, a kenyeret bedagasztottam, a lekvár félig kifőve, az apró jószágokra meg a Mindenható vigyáz, azonkívül még három gyerek sir utánam; s most ide jövök hiába! iskola van, de tanító nincs. Hát azért fizeti a szegény ember a bérít?!

Ennyi ékes beszéd hallatára lehetetlen volt elő nem kerülnöm s nyájasan szólítám meg az asszonyt.

— Mi baj jó asszony? úgy látom, hozzáj jött.

— Jó napot tanító ur — szólt egészen megváltozva; hoztam egy bajvivót, a Pistát, szeretném, ha nem lenne

olyan t a k u - b a k u számár, mint az apja, meg én; mert tetszik tudni, az apja csak az írást ismeri, én meg a nyomtatottat; s így tudunk eligazodni nagy nehezen, azért akarnánk, hogy a Pista mind a kettőből tanulna meg valamit, meg azután egy kis számolást is édes tanító ur, arra van kedve a gyerekeknek, már most is megtudja olvasni, hányat tojnak a tyukok, hanem n y e l v t a n g o t — hallottam, azt is tanulnak, ne taníttasson vele, úgy se lesz belőle se pap, se kántor . . .

— Jól van no, majd embert nevelünk a Pistából, menjünk be az iskolába, aztán beírjuk a nagy könyvbe.

— Megtudnád-e mondani, hogy hivnak fiauskám? szóltam a gyerekekhez.

— Pista; volt a józú felelet s a gyerekek nagyot röhögött utánna.

— De micsoda Pista? — kérdém mosolyogva.

— Hát a Csutkás Pista, felelt s ujra röhögött, majd bele fogódzott az anyja kötétyébe s úgy pislogott reám.

— Még a nevedet se tudod, te ökör! Hányszor a szádba rágtam az uton?! szólt röstelkedve az anyja, aztán ő diktálta be:

— Csutkás István.

— Mikor született?

— Hát hogyis csak? Kukoricza kapáláskor mulott hét esztendő, mikor a riska tehén ellett. A Rostásék Matyiuknál két évvel fiatalabb; de azért a multkor is földhöz vágta a Pista . . .

— Még pedig felkézelt — röhögött közbe a nagyreményű magzat.

— Hát az apját, hogy hívják? — folytattam tovább a hivatalos formát.

— Csutkás János.

— Mi a foglalkozása?

— A hogy jön, édes tanító ur! szőlőt kapál, kubira jár, meg aztán a korcsmába is meg fordul néha-néha; — nem panaszképen mondom, kedves tanító ur, mert a részt most is bekereste, s különben hagy költsön, úgyis ő fárad érte.

— Napszámos ugy-e?

— Az az, lelkem tanító ur! de kikeresi s a v á t - b o r s á t, hiszen nem szökevény az én uram.

— Hát a Pista, hol született?

— Itt született az, galambom tanító ur, a homokon.

— Vallása?

— Keresztény, a lelkem; Jámbor Franczi a keresztanyja, de már meghalt, hogy az Isten nyugtassa a halóföldjébe A mi ez után következett az „A“ minta szerint, nem is kérdeztem, daczára, hogy az asszony feleletével nem unatkozott, szerettem volna már tőle megszabadulni.

— Már most Pista fiam, itt maradsz én nálam, majd tanulgatunk arról a nagy tábláról ni! — közbe-közbe végig simitgattam szöke fürtű fejét.

Az anyja enni valót tett eléje s jóízűen falatozott. Azután pedig Csutkásné asszonyom, mint ki dolgát jól végezte, eugem köszöntve távozott.

Hallottam, a mint odakint az ujonan jövőknek moudá: Én már rá p a r a n c s o l t a m a tanítóra.

Sághi Mihály,

hanem azért, hogy a tanügyet szolgálja.

Az iskolaszéki tagoknak nem a politikát, nem a pártérdeket kell képviselniök az iskolaszéki gyűléseken, hanem a tanügyet kell minden tehetőségükkel előmozdítani.

Jó lesz tehát ezentul úgy a t. bíró urnak, mint a t. elvtársainak felhagyni politikai ellenfelük üldözésével és hivatalos állásaikat ne a tisztességes, elvű férfiak üldözésére használják fel, hanem községünk anyagi és szellemi fejlődésének felvirágoztatására. Mert ha ez uton tovább haladnak, gondoljanak arra, hogy lesz még a békára dér!

UJDONSÁGOK.

— Október 8.

— **A király névnapja.** Ő felsége, di-csőségesen uralkodó királyunk névnapját városunk hazafias közönsége is méltóképpen ünnepelte meg. E hó 4-én reggel 9 órakor a plábania templomban nagy mise tartatott, melyen az egyes hivatalok és testületek tagjai, valamint az intelligens közönség nagy számban jelentek meg.

— **Hivatalos szünet.** A f. hó 16-án veszi kezdetét, azonban az előjáróság 10-től kezdve mind azoknak megengedi a szünetelést, akik a vásár miatt esetleg kárt szenvednének. Az előjáróság ezen intézkedését csak megnyugvásul vesszük tudomásul.

— **A vasutmegnyitás elhalasztása.** Ugy volt, hogy a f. hó 9-én tartják meg a szentes-vásárhelyi vasútvonalon a műtanrendőri bejárást bizonyos ünneppel és másnab, 10-én át adják az új vasutat a közforgalomnak. Az építési vállalkozó maga ily szellemben kapta meg az értesítést a kereskedelmi minisztériumtól. Minthogy azonban az építető érdekeltég ugyane tárgyban semmiféle hivatalos értesülést sem nyert fölülről, ennek folytán az érdekeltég végrehajó bi-ottsága f. hó 3-iki ülésének határozatából, a bizottság h. elnöke, Csató Zsigmond dr. alispán ez ügyben a f. hó 4-ére személyesen ment fel Budapestre, honnan még ugyan az nap dél után táviratilag értesítette a vármegyét, hogy az új vonal műtanrendőri bejárása 10 nappal elhalasztatott és e szerint a f. hó 9-ike helyett 14-én tartatik meg, — úgy látszik minden ünnepség nélkül, mert meghívók a megnyitás aktusára nem bocsátatnak ki.

— **Fylloxera Szegeden.** Mint a „Szegei Híradó” írja: A fylloxera a szegedi agyagos talaju szőlőket hevesen megtámadta. Ennélfogva Szeged város törvényhatósága a veszedelem meggátolására minden lehető erélyes intézkedést megtett. Jó lesz nekünk is vigyázni a szőlővessző behozatalánál, amennyiben habár kevés is, de mégis van néhány hold agyagos szőlőföldünk.

— **A tüzhely körül.** Az újságok rendszeren kevés gondot fordítanak arra, hogy olvasóközönségük családjának is szolgáljanak olvasmányokkal. A napi események többnyire olyan természetűek, hogy csak nagy ritkán érdeklük az asszonyokat, akik több gyönyörűséget találnak abban, ami a tüzhely körül történik, mint azokban a hírekben, amelyek tőlük csaknem teljesen idegen világból hoznak jelentést. A Pesti Napló mint modern újság gondoskodik immár arról is, hogy olvasónői megtalálják benne az őket érdeklő közleményeket. Ebből a czélből szeptember eleje óta **A tüzhely körül** czímmel minden héten rendszeren négy-öt oldalas mellékletet ad, amelyben foglalkozik a nők társadalmi kérdésével, a divat újításaival, közöl konyha recepteket, apróságokat a kézimunkáról, a kertészetről, azonkívül tájékoztatja a vidék gazdasszonyait a budapesti piac forgalmáról és árairól. Cikkeket közöl továbbá a gyermek neveléséről és ápolásáról, tanácsokat ad illemkérdésekben és mesél a gyermekszobá-

nak. A Pesti Napló ezzel az új mellékletével még bizalmasabb, még meghittebb barátja lett olvasói családjának. Ezen a rendszeres heti mellékleten kívül a Pesti Napló minden második héten egy-egy város monografiájával gazdagítja a Magyarország városi czímmel megindított monografia szorozatát. Ez a vállalat bizonyítja leginkább, hogy a Pesti Napló egyformán fontosnak tartja a fővárosnak és a vidéki városoknak érdekeit és hogy minden tekintetben szíveskedik az egész ország közvéleményének. A Pesti Napló népszerűségéhez nagyban hozzájárult ez a vállalat, mert már az eddigi monográfiák is közelebb hozták a városokat egymáshoz és az ország kevésbé ismert részeire felhívták a figyelmet. Karácsonyra és Újévre rendkívül érdekes és becses irodalmi művel fog a Pesti Napló előfizetőinek kedveskedni, hogy a magyar olvasóközönség osztatlan bizalmát és szeretetét meghálálja és még inkább megérdemlje a Pesti Napló előfizetőinek föltételeit lapunk hirdető rovatában közöljük.

Nyilttér.

Tiszteletteljes felhívás Hegyi Antal urhoz, mint a csongrádi iskolaszék helyettes elnökéhez.

Csongrád, 1893. okt. 7.

A f. hó 3-án tartott községi iskolaszéki ülés alkalmával, mint tudomásomra jutott, Főtisztelendő plébános ur hevesen kikelt ellenem azért, mert én, midőn Főtisztelendő plébános urral az utcán találkoztam, nem szoktam köszönni.

Pedig mint ő véli, annyi tisztelettel tartoznám neki, hogy az utcán, ha vele találkozom, legalább kalapom megbillentem. Ebből azután azt következteti Főtisztelendő plébános ur, hogy iránta, mint iskolaszéki helyettes elnök iránt kellő tisztelettel nem viseltetném még az esetben sem, ha esetleg mint iskolaszéki helyettes elnök és iskolalátogató osztályomban látogatást tenne.

Azt is felhozta, hogy a múlt tanévben látogatást tett nálam, de daczára annak, hogy többi kollegáim már rég bent voltak az előadáson, én még mindig a tantestületi szobában cigarettáztam. Ezen körülményt pedig azért nem jelentette be az iskolaszéknek, mert én azt mondtam volna, hogy mint politikai ellenfelem üldöz.

A Főtisztelendő plébános ur fent hivatkozott kijelentésével szemben kénytelen vagyok tudomására hozni: Tény az, hogy ha az utcán találkozom vele, nem köszöntök, sőt a kalapom sem billentem meg. Mert Hegyi Antal plébános urat csak a hivatalos helyiségben ismerem iskolaszéki helyettes elnöknek, azonban az utcán nem tekintem másnak, mint a „Tiszavidék” felelős szerkesztőjének, a ki engem becses lapja hasábjain becsületemben megszokott huzcolni, vagy ha úgy tetszik, egymást kölcsönöznek meghuzcoljuk.

Tisztelettel felszólítom Hegyi Antal plébános urat, mint iskolaszéki helyettes elnököt, hogy mondjon csak egyetlen-egy esetet, hogy akkor, midőn velem hivatalosan érintkezett, volt-e valaha ellenem panasz, vagy adtam-e okot arra, hogy rólam felsőbb hatóságom iránti tiszteletlenséget tetelezhessen fel? Sőt egész határozottan kijelenthetem, hogy mint iskolalátogató sokkal nagyobb örömmel fogadtam, mint a t. iskolaszék bármelyik tagját. Mert a tanítás elbírálásához szakértőbb, mivel működött is már e rögzös pályán.

Nem keresem azt, hogy akkor, midőn azt állította, hogy engem cigarettázva talált a tantestület hivatalos helyiségében óra közben, rossz akaratból-e, vagy tévedésből nem mondott igazat. De az tény, hogy közvetlen 8, vagy 9 óra után jött fel és mi még akkor mind együtt voltunk a tantestület hivatalos helyiségében. Farkas Béla igazgató ur, a ki észrevette, hogy az iskolalátogató ur feljött és az első osztályba nyitott be, figyelmeketett, hogy menjek be az osztályba, mert a plébános ur ott van. Ez a tényállás, ezt be is tudom bizo-

nyítani, nem pedig az, amit Hegyi Antal ur az iskolaszéki ülésben felhozott.

Ezuttal azonban arra is magyarázatot kérek, hogy miként tarthatja Főtisztelendő plébános ur megengedhetőnek azon hajszát, mit velem szemben a községi iskolaszék, mint szerkesztővel elkövet. Utóvégre is, mint szerkesztő ellen megtette a plébános nr feljelentését a sajtóbírósnál, tehát ha igaza lesz, elfognak ítélni. De valamint én megkülönböztetem Hegyi Antal iskolaszéki helyettes elnököt Hegyi Antal lapszerkesztőtől, úgy méltán megkövetelhetem azt is, hogy a plébános ur is különböztesse meg Eder János polg. isk. tanítót, Eder János felelős szerkesztőtől.

En tudom azt, hogy milyen hivatalos tisztelettel viseltessem Hegyi Antal helyettes iskolaszéki elnök úr iránt. De viszont azt is tudom, hogy a közéletben hogy viselkedjem Hegyi Antal lapszerkesztővel szemben.

Végre megjegyzem, hogy ezen kijelentésemet mint tanár tettem közzé, mint lapszerkesztő azonban továbbra is azt az eljárást fogom követni Hegyi Antal lapszerkesztő urral szemben, mit eddig követtem.

Eder János,
tanár.

Felelős szerkesztő: EDER JÁNOS.

Kiadólaptulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemű szeszestalok, asztali likőrök és különleges-ségek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkitűnőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 foku vegyileg tiszta **eczeteszencziát** kellemes ízű boreczet és közönséges eczetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékelteknek. 2-50

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

Essenciák különlegességi gyára

P R A G.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Van szerencsém az igen tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy lakásomat Budapestről Csongrádra téve át

ORVOSI GYAKORLATOMAT

az orvostudományok minden ágából megkezdtem.

Univ. Med.

DR. GESMAI JÓZSEF,
egyetemes orvosudor.

Rendel d. e. 7-8. d. u. 2-4.

Az idő pénz!

MINDEN

Az idő pénz!

jó háziasszony pénzt és időt takarít meg, ha a valódi

Dr. Linck-féle zsirlugliszttel

mosat. — E cikk nem tartalmaz semminemű ártalmas anyagot és ennek dacára gyönyörű szép, tiszta fehér mosást idéz elő a nélkül, hogy a ruha színe, vagy szövése a legkisebb kárt is szenvedné és kárpótol szappant, szódát, hamuzsirt vagy bármely más hasonló gyártmányt.

A mosás a lehető legegyszerűbb $\frac{1}{2}$ klgr. Dr. Linck-féle zsirluglisztet 50—60 liter forró vízben felolvasztunk és a ruhát 2—12 órán át — legezészerűbb éjen át — benn áztatjuk és kézzel vagy géppel való rövid mosás után (igen szennyes helyeket e zsirlugliszttel külön bedörzsöljük) a képzelhető leg-szebb eredményt értük el.

Számos elismerő irat dicséri a valódi Dr. Linck-féle zsirlugliszt kiváló előnyeit.

Százsor kifizeti magát az egyszeri használat.

RAKTÁR: Csongrádon Szendrői László urnál.

Az idő pénz!

Főraktár Magyarország s melléktartományai s
a Balkán Államok részére:

LANDAUER IGNÁCZ ÉS FIAINÁL BUDAPESTEN.

Az idő pénz!

Előfizetési felhívás!

PESTI NAPLÓ

napenkint kétszer megjelenő politikai napilapra.

A Pesti Napló Magyarországon a legolesőbb, legtartalmasabb és legszebben kiállított napilap, megjelenik minden reggel legalább 16—24 oldal és délután 4—8 oldalnyi terjedelemben, fölívágyva és lapjai egymásba ragasztva.

A Pesti Napló főszerkesztője és kiadótulajdonosa:

ifj. Ábrányi Kornél

Felelős szerkesztője:

Barna Izidor.

A Pesti Napló szerkesztősége maga köré gyűjtötte az ország leg-jesebb újságíróit.

A Pesti Napló bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frísek, eredetiek és a legmegbízhatóbb forrásokból erednek. Ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitűnő szakírók szerkesztik. Bel- és külföldi tőzsde rovatát mindig legpontosabbak és legmegbízhatóbbak.

A Pesti Napló nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol mindig a legkiválóbb írók neveivel találkozunk az olvasó.

Regényei és tárcái ölenkek és érdekes olvasmányt nyújtanak.

A Pesti Napló minden vasárnap *A gyermekszobának* című rovatában *Móka bácsi* kedvelt meséit közli a gyermekek részére.

A Pesti Napló legközelebb egy rendkívül érdekes regény közlését kezdi meg. A Pesti Napló minden hónapban 2 városnak a monografiáját közli, mely örökös irodalmi beccsel bír és az előfizetők, a kik ezeket összegyűjtik, azok Magyarország városainak hű történetét bírják.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes híreket magában foglalja, tehát a teljes Pesti Napló-nak előfizetési ára Budapesten és a vidéken korán és pontosan házhoz juttatva,

az esti lap küldése nélkül:

Egész évre . . . 14 frt — kr. | Negyed évre . . . 3 frt 50 kr.
Fél évre . . . 7 frt — kr. | Egy hónapra . . . 1 frt 20 kr.

Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:

Egész évre . . . 18 frt — kr. | Negyed évre . . . 4 frt 50 kr.
Fél évre . . . 9 frt — kr. | Egy hónapra . . . 1 frt 60 kr.

Napenkint kétszer, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve:

Budapesten:

Egész évre . . . 18 frt — kr. | Negyed évre . . . 4 frt 50 kr.
Fél évre . . . 9 frt — kr. | Egy hónapra . . . 1 frt 60 kr.

Vidéken:

Egész évre . . . 20 frt — kr. | Negyed évre . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . 10 frt — kr. | Egy hónapra . . . 1 frt 70 kr.

A PESTI NAPLÓ esti lapjára külön is elfogad előfizetéseket, úgy, hogy ha valaki más újságot járát és a megszokott újságtól megválni nem akar, az előfizethet a PESTI NAPLÓ esti lapjára 2 frt 30 korat.

A Pesti Napló kiadóhivatala.

Budapest, Ferenczick-tere, Bazárépület.